

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI KILAVUZU

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

sivil civic Χώρος
alanspace Πολιτών

Aralık 2021

Hazırlayan
Fezile Osum

Tasarım
Cypdes Factory Advertising

Editör
Sivil Alan

Adres: Hüseyin Küçük Sokak, Şeytanoğlu Apt. No: 3B Köşklüçiftlik-Lefkoşa, Kıbrıs

Tel: +90 392 227 65 05

WhatsApp: +90 5338337950

Web: www.civicspace.eu

E-posta: info@civicspace.eu

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Yayının içeriği tamamıyla GOPA PACE liderliğindeki konsorsiyumun sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI KILAVUZU

Sivil Alan Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Kıbrıs Türk toplumu bünyesinde demokratik değişim ve güven artırıcı önlemleri destekleyen daha güçlü bir sivil toplumun oluşturulmasına katkıda bulunmayı amaçlayan bir Teknik Destek Projesi'dir.

Bu bağlamda, Sivil Alan aşağıdakilerin sağlanmasını amaçlamaktadır:

- Kamuoyu ve Kıbrıs Türk toplumunun, STÖ'lerin faaliyetleri hakkında daha iyi bilgilendirilmesi ve STÖ'lerin faaliyetleri ve yönetiminde daha fazla yer alması,
- STÖ'lerin genel anlamda kapasitelerini artırmaları ve demokratik değişim, güven artırıcı önlemler ve sivil toplum için daha elverişli bir ortamın oluşturulması konularında savunuculuk faaliyetlerini hak temelli bir yaklaşımla benimsemeleri,
- Yerel organların STÖ'lerin rolleri ve faaliyetleri hakkında daha iyi bilgilendirilmeleri ve sivil toplum için bütünüyle elverişli bir ortamın oluşturulmasında desteklenmeleri,
- Proje faaliyetleri süresince Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk STÖ'ler arasındaki paylaşımların ve ortak çalışmaların ana akım haline getirilmesi.

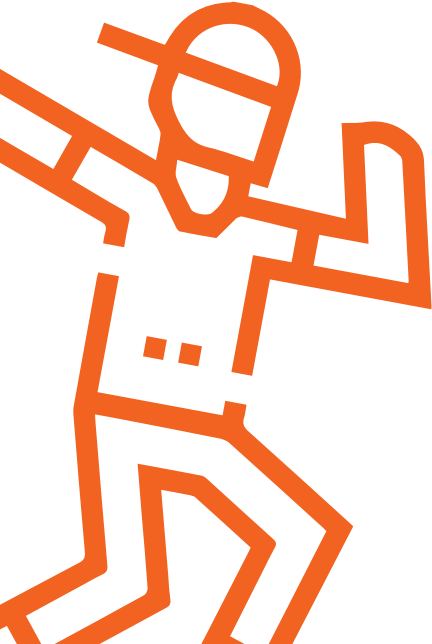
ÖNSÖZ

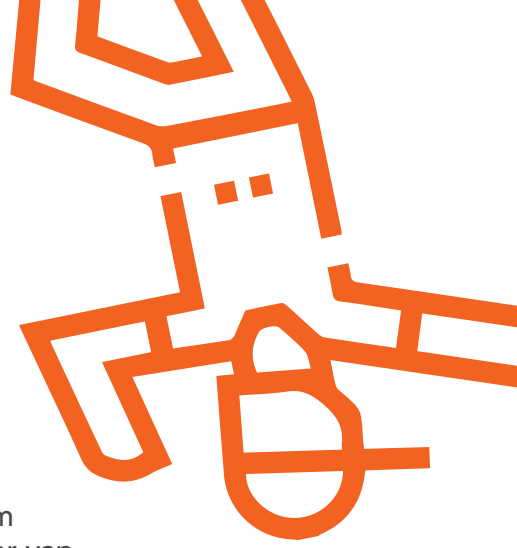

Gençliğin Ana Akımlaştırılması Kılavuzu, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil Alan Teknik Destek Projesi tarafından hazırlanmıştır. Sivil Alan Projesi'nin amaçlarından biri STÖ'lerin kapasitelerini güçlendirmek, demokratik değişime yönelik savunuculuk faaliyetlerinde hak temelli bir yaklaşım benimsemelerinde destek olmak, güven artırıcı önlemler ve sivil toplum için daha elverişli bir ortamın oluşturulmasına destek olmaktır.

Bu bağlamda, STÖ'lerin erişilebilirlik, ekoloji, toplumsal cinsiyet, hak temelli yaklaşım ve gençlik gibi kesişimsel konuları ana akımlaştırmalarına yardımcı olmak amacıyla, STÖ'lerin kendi başarılarına uygulamaya koyabilecekleri bir dizi kılavuz geliştirilmiştir. Hazırlanan bu kılavuzlar, STÖ'lerin hak temelli yaklaşımı, politika belirleme, planlama ve günlük faaliyetlerine dahil ederek ana akımlaştırmalarını teşvik etmeyi ve desteklemeyi amaçlamaktadır. Kılavuzlar katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmış, konuyla ilgili çalışmalar yürüten STÖ'ler kılavuzların hazırlanmasına katkı sağlamıştır. Kesişimsel her konu için STÖ'lerden oluşan bir danışma grubu belirlenmiş ve kendilerine her aşamada danışılmıştır.

İngilizce ve Türkçe hazırlanan bu kılavuzların sadece destek masası veya Sivil Alan Projesi kapsamında yürütülen Sivil Büyü programının faydalanıcıları için değil, Kıbrıs'ta ya da başka yerlerdeki bütün sivil toplum örgütleri için de faydalı olacağına inanıyoruz. Ayrıca, bu kılavuzlarda önerilen pratik önlemlerin birçoğu kurumsal yapılar ve kamu kurumları için de uygulanabilir önlemlerdir.

Hak temelli yaklaşım, tematik kesişimsel konularda tamamlayıcı bir set olarak hazırlanan kılavuzların uygulanması için genel bir çerçeve sunmaktadır. Bununla birlikte, her tematik rehberi, kesişimsel konulara ilişkin özel kısmın tek başına da kullanılabilmesini ve ana akımlaştırılmasını sağlayacak şekilde tasarladık. Bu nedenle, Gençlik Ana Akımlaştırma Kılavuzunu örgütünüzde gençlik katılım ve kapsayıcılığına dair kapasitenizi artırmak amacıyla kullanabilirsiniz.

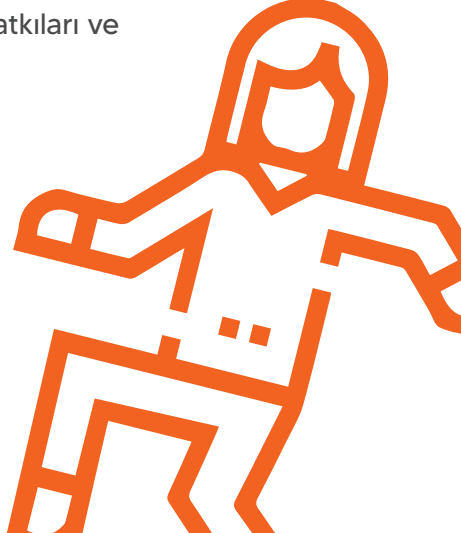

Kılavuzların başlangıç kısmında konunun uluslararası çerçevesi ve arka plan bilgisi sunulmaktadır. Ardından, konuya ilişkin temel kavramlar verilmekte ve konuya kısa bir giriş yapılmaktadır. Bunu takiben, STÖ'lerin gerek politika ve strateji belirleme aşamalarında, gerekse toplantı, etkinlik ve ofis çalışmaları gibi operasyonel düzeylerde uygulamaya koyabilecekleri özel önlemler sunulmaktadır. Kılavuzda ele alınan tüm önlemleri örgütünüzde hayata geçirecek şekilde düzenlemeler yapmanız tavsiye edilse de, adım adım uygulama yaklaşımını tercih edebilir ve önlemleri teker teker uygulayabilirsiniz. Kılavuzun sonunda sunulan kontrol listesini kullanarak durumunuzu izleyebilirsiniz. İzleme sonuçlarınızı kamuya açık hale getirmeyi değerlendirebilirsiniz. Böylece, hak temelli yaklaşımın şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine uyum sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda diğer STÖ'leri de rehberi kullanmaya teşvik edebilirsiniz.

Sivil Alan, kılavuzda yer verilen önlemleri uygulayan STÖ'lerden alınacak geri bildirimler temelinde kılavuzları periyodik olarak geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu, bir önlemin revize edilmesi ve/veya uyarlanması olabileceği gibi, yeni bir önlemin eklenmesi şeklinde de olabilecektir. Bu nedenle, sizlerden kılavuzlarla ilgili geri bildirimlerinizi bizlerle paylaşmanızı rica ediyoruz.

Bu fırsattan istifade, Gençliğin Ana Akımlaştırılması kılavuzunun hazırlanmasında danışma grubunda yer alan aşağıdaki STÖ'lere değerli katkıları ve uzmanlıkları için teşekkürlerimizi sunarız:

Girne Gençlik Gelişim Merkezi (GİGEM)
İskele Karpaz Gençlik Derneği
Kıbrıs Barış Oyuncuları (PPI)
Kıbrıs Gençlik Konseyi (CYC)
Lefkoşa Gençlik Derneği (LGD)
Uluslararası Öğrencilerin Sesi (VOIS)

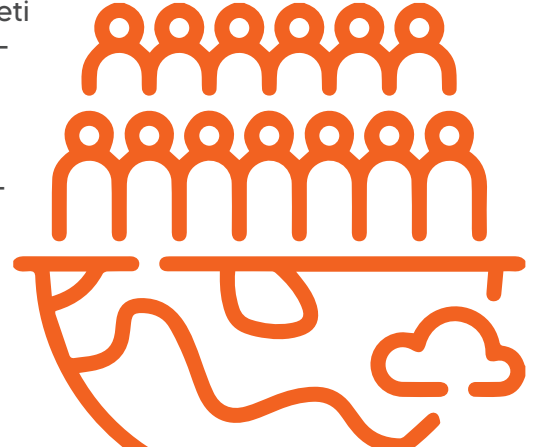
GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI

Gençlik toplumun önemli bir parçasıdır. Eşitliğin sağlanması, demokratik değerlerin korunması ve haklara erişimin sağlanması için gençlerin ekonomi, politika ve sosyal konular ile insani ve kültürel konular gibi farklı alanlara anlamlı katkılarının sağlanması gerekmektedir. BM Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü'ne göre, dünya genelinde 15 ila 24 yaş arasındaki kişilerin sayısının yaklaşık 1,2 milyar olduğu tahmin edilmektedir. Bunun anlamı, yaklaşık her altı kişiden birinin genç olarak nitelendirilebileceğidir.¹ 2030 yılına kadar gençlerin sayısının yüzde 7 artması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde gençlerin sayısı daha fazladır ve bazı ülkelerde her 3 kişiden 1'i genç olarak tanımlanmaktadır.

GENÇLİK HAREKETİ VE GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI

1870'ler ve sonrasında gençler kendilerini ayrı bir toplumsal kategori olarak tanımlamaya başladılar. 20. yüzyılın başlarında giderek artan sayıda genç farklı farklı siyasi hareketlerle ilgilenmeye başladı. Gençleri ilgilendiren temel sorunlar arasında yetişkinler ile gençler arasındaki gelir uçurumu ve gençlerin eğitime eşit erişimi yer almaktaydı. 1960'lı yılların başından itibaren gençler daha fazla örgütlenmeye başlamış ve bu dönemdeki öğrenci hareketleri ile birlikte gençlik hareketi farklı şekillere dönüşmüştür. Artık gençler, gençliğin karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmek için seslerini yükselten, toplumda değişimin aktif temsilcileri olarak görülüyordu. Ayrımcılığa karşı çıkıyor, aktif olarak barış, toplumsal cinsiyet eşitliği ve iklim adaleti talep ediyorlardı. 2000'li yılların başından bu yana gençlik hareketi protestolara öncülük ederek, savunuculuk çabalarını artırarak ve seslerini yükseltmek için sosyal medyayı kullanarak küresel seviyede daha görünür hale geldi. Gençlerin katılımının ana akımlaştırılması, gençliği güçlendirmek ve tüm sektörleri bütünüyle kapsamak amacıyla 1970'lerde tartışılmaya başlandı.

¹ Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü, Gençlik ve Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi, < <https://www.un.org/development/desa/youth/world-youth-report/wyr2018.html> > erişim tarihi 6 Eylül 2019

GENÇLİK NEDİR?

Gençliğin evrensel olarak kabul edilmiş bir tanımı yoktur ve hangi yaşları kapsadığı ülkeler arasında farklılık gösterebilir. İngiliz Milletler Topluluğu, gençleri 15 ila 29 yaş arası olarak tanımlarken, Birleşmiş Milletler 15 ila 24 yaş arasındakileri genç olarak tanımlamaktadır. Farklı ülkelerin gençlerin nasıl tanımlanacağı konusunda farklı yasal çerçeveleri vardır ve tanımlar en az 13 yaşından başlayarak azami 40 yaşına kadar değişmektedir.² Gençliğin tanımına ilişkin bağlayıcı bir uluslararası belge de bulunmamaktadır. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, “on sekiz yaşına kadar her insanı” çocuk olarak tanımlamakta, ancak genç olarak tanımlamamaktadır.³ ‘Gençliğin’ evrensel seviyede kategorik bir tanımı olmadığından, sivil toplum örgütleri, bu tanımı kendi örgütleri içinde yerelde parçası oldukları yasal çerçeveyi ve kültürel ve sosyolojik boyutları göz önünde bulundurarak nasıl yapacakları konusunda esnek davranabilirler. Kıbrıs bağlamında yaş sınırının 35 yaş üzerine çıkarılması önerilmemektedir. Yine de, akılda tutulması her zaman önemli olan nokta gençlerin haklara erişim, istihdam ve karar alma süreçlerine katılım konularında zorluklarla karşılaşan bir grup olduğudur. Farklı ihtiyaçları olan ve farklı zorluklarla karşı karşıya olan bu grubu güçlendirmek ve topluma yönelik çözümler üretmek için bu ihtiyaç ve zorluklar özel olarak ele alınmalıdır.

² İngiliz Milletler Topluluğu Genel Sekreterliği (Commonwealth Secretariat), Kalkınma Planlamasında Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması: Genç Yaşamları Dönüştürmek (Youth Mainstreaming in Development Planning: Transforming Young Lives, (2017) <https://thecommonwealth.org/sites/default/files/events/documents/P15371_YTH_Youth_Mainstreaming_Short_Guide.pdf> erişim tarihi 6 Eylül 2021.

³ BM Çocuk Hakları Sözleşmesi 1989, 1. Madde

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI

Gençliğin ana akımlaştırılması şu şekilde tanımlanır:

Farklı kuşaklar arasında eşitliğin ve adaletin sağlanmasına yönelik stratejiler, sosyal, politik ve ekonomik alanlarda yapılan bütün sektörler arası planlamalarda gençlerin yeteneklerinin, katılımlarının ve insan haklarının politika ve programların analizinde, tasarımında, uygulanmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde ayrılmaz bir boyut olmasını sağlar.⁴

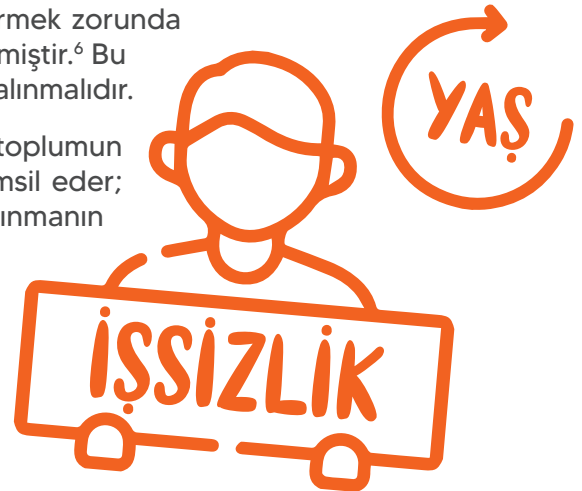
Gençliğin ana akımlaştırılması, gençlerin sorun ve bakış açılarının yetişkinlerin sorun ve bakış açılarıyla eşit düzeyde dikkate alınmasını gerektirir. Çabalar tutarlı olduğunda, gençliğin ana akımlaştırılması toplumda dönüştürücü sonuçlara yol açabilir. Göz önünde bulundurulması gereken önemli bir nokta, gençlerin aynı deneyimleri paylaşan tek ve homojen bir grup olarak değerlendirilemeyeceğidir. Gençler cinsiyetleri, cinsel yönelimleri, cinsiyet kimlikleri, ırkları, sınıfları, yetenekleri/engelleri, milliyetleri ve etnik kökenleri gibi nedenlerle ötekileştirilebilirler. Bu konu dikkatlice değerlendirilmelidir.⁵ Gençlerin ihtiyaçlarını ve iyileştirmelere yönelik taleplerini anlamaya çalışırken kesişimsel bir yaklaşım gerekir.

⁴ İngiliz Milletler Topluluğu Genel Sekreterliği (Commonwealth Secretariat), Kalkınma Planlamasında Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması: Genç Yaşamları Dönüştürmek (Youth Mainstreaming in Development Planning: Transforming Young Lives, s.3

⁵ İngiliz Milletler Topluluğu Genel Sekreterliği (Commonwealth Secretariat), Kalkınma Planlamasında Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması: Genç Yaşamları Dönüştürmek (Youth Mainstreaming in Development Planning: Transforming Young Lives, (2017) s.7 <https://thecommonwealth.org/sites/default/files/events/documents/P15371_YTH_Youth_Mainstreaming_Short_Guide.pdf> erişim tarihi 6 Eylül 2021.

GENÇLİĞİ NEDEN ÖRGÜTLERİMİZDE ANA AKIMLAŞTIRMALIYIZ?

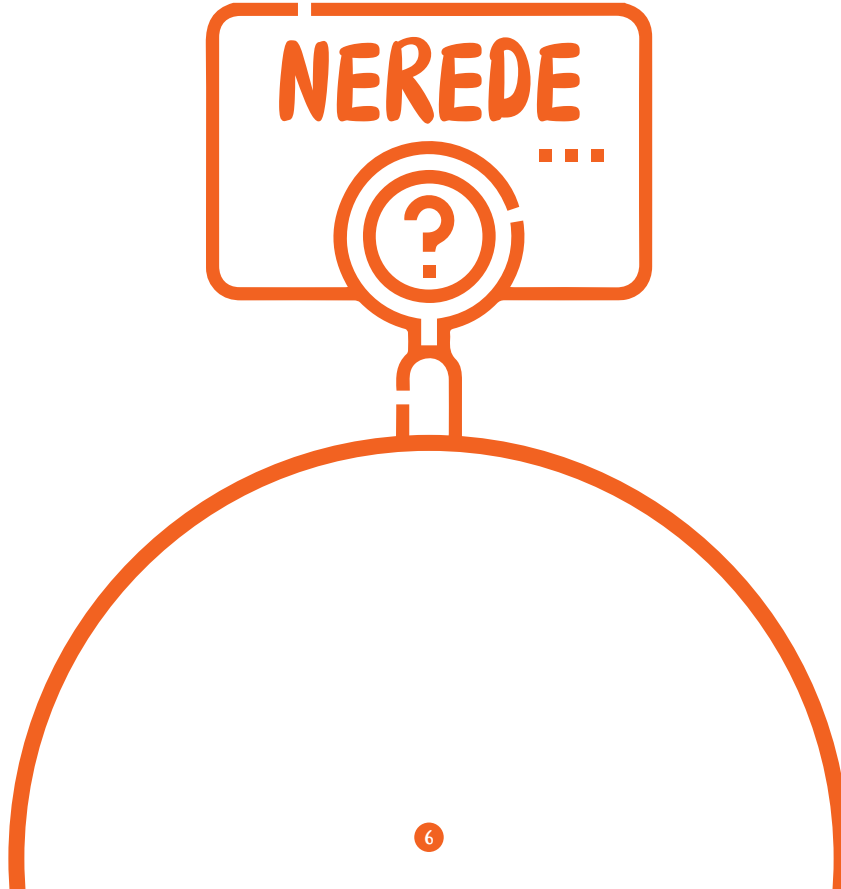
- Gençler eşit vatandaşlardır ve demokratik süreçlerin eşit bir şekilde parçası olmalıdırlar.
- Gençlerin karar alma süreçlerine katılımı ve etkisi oldukça sınırlıdır.
- Gençlik ana akım siyasi ve idari süreçlerden kopmuş durumdadır.
- Gençler, yaşları nedeniyle doğrudan veya dolaylı ayrımcılığa maruz kalmaktadır.
- Gençlere karşı olumsuz önyargılar vardır (örneğin, çalışma konusunda deneyim eksikliği veya yönetim kapasitesi eksikliği gibi). Bu tür önyargılar, bu tür önyargılar, gençlere güven ve saygı duyulmasına neden olur.
- Gençlerin haklarına erişimlerinin önünde engeller vardır. İnsan hakları herkes için olsa da, gençlerin karşılaştığı zorlukları özel olarak ele alan bir uluslararası yasal çerçeve yoktur. İçinde yaşadıkları toplumlarda ötekileştirilmeleri veya karşı karşıya kaldıkları ekonomik, kültürel, sosyal ve politik zorluklar nedeniyle, gençler haklarına tam olarak erişememektedirler.
- Pandemi gençleri orantısız bir şekilde etkilemektedir. Genç işsizlik oranı artmış, gelir seviyeleri düşmüştür. Gençlerin eğitim ve sağlık hakkı gibi temel insan hakları ciddi şekilde etkilenmiştir. Gençlerin birçoğu, eğitimlerinde yaşanan gecikmeler nedeniyle kariyer planlarını değiştirmek zorunda kalmıştır. Ayrıca kaygı ve depresyon düzeyleri de yükselmiştir.⁶ Bu nedenle, ihtiyaçları toplum tarafından anlaşılmalı ve ele alınmalıdır.
- Gençliğin taşıdığı potansiyel ve sahip olduğu bilginin toplumun gelişmesi için kullanılması gerekir. Gençler geleceği temsil eder; demokrasi, eşitlik, insan hakları ve sürdürülebilir kalkınmanın daha hızlı gerçekleşmesi gibi değerlerin güvence altına alınma fırsatıdır gençler. Bu nedenle, bu değerlerin yaşatılması ve geliştirilmesi için hayatımızın her alanında gençlerin eşit ve anlamlı katkılarına ihtiyaç vardır.

⁶ Eurofound, 'COVID-19'un AB'deki Gençler Üzerindeki Etkisi' (2021) < https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20036en.pdf > erişim tarihi 6 Şubat 2022

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI NEREDE OLMALIDIR?

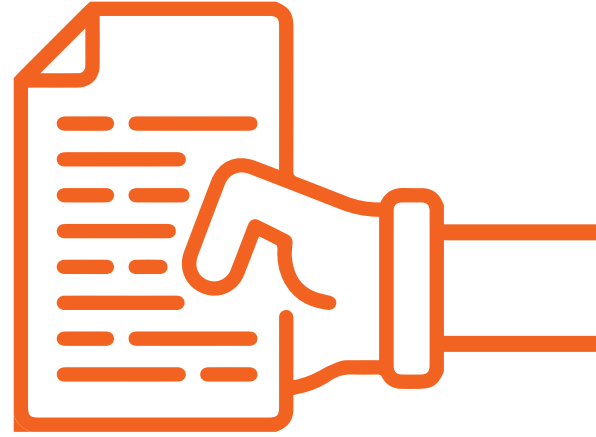
Gençliğin ana akımlaştırılması, genç insanların eşitliğe ulaşması bakımından sektörler arası bir yaklaşım gerektirir. Bunun anlamı, aralarında kamu kurumları, özel şirketler, firmalar, STÖ'ler, akademik kurumlar, uluslararası ve bölgesel kuruluşların yer aldığı kamu ve özel sektörün bir bütün olarak hepsinin kurumsal kapasitelerinde gençliği ana akımlaştırma sorumluluğu taşıdığıdır. Sonuçta, bu paydaşlar ile gençlik örgütleri arasındaki işbirliği gençlerin katılımını artırmak ve gençlerin güçlendirilmesi için gereken sosyal değişimin gerçekleşmesi bakımından yaşamsaldır.

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI NASIL SAĞLANABİLİR?

Gençliğin ana akımlaştırılması, eşitlik hedefine ulaşmak için planlama, proaktif önlemler ve izleme gerektiren dönüşümsel bir süreçtir. Gençlerin haklarına ve gençlerin ihtiyaçlarına gençlik merkezli politika ve programlar kapsamında öncelik verilmesine dayanan bir süreçtir. Gençlik ana akımlaştırması, nihai hedef olarak eşitliğin sağlanmasına yönelik bir stratejidir. Gençliğin örgütünüzde ana akımlaştırılması sosyal normlar, örgütsel yapılar, gençlerle kurumsal diyalog kurma, proaktif önlemler, strateji tasarımları, eylem planları, gençleri merkeze alan faaliyetlerin uygulanması gibi konuları göz önünde bulunduran bir planlama gerektirir. Gençliğin ana akımlaştırması çabalarında faydalı olabilecek iki önemli kaynak: 2019-2027 Avrupa Birliği Gençlik Stratejisi ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'dır. Her iki belge de gençliğin ana akımlaştırılmasının bölgesel veya uluslararası düzeyde nasıl yapılabileceğine dair iyi örnekler sunduğundan bu kılavuz için birer referans noktasıdır.

Bu kılavuz, örgütünüzde gençliğin ana akımlaştırmasına başlamak için almanız gereken önlemleri göstermek amacıyla tasarlanmıştır. Bununla birlikte, gençliğin ana akımlaştırılmasının nasıl olacağını kesin bir şekilde içeren bir liste yoktur. Bu kılavuz ise, örgütler için bir başlangıç noktası olarak tasarlanmış olup, uygulama deneyimlerinin de katkısıyla zaman içinde iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

AVRUPA BİRLİĞİ GENÇLİK STRATEJİSİ 2019-2027

AB, 2002'den bu yana AB Gençlik Politikası üzerinde iki temel ilkeyle çalışmaktadır: gençlerin aktif katılımı ve fırsatlara eşit erişim. AB Gençlik Stratejisi, 2019 ve 2027 arasındaki dönem için üç alan temel alınarak hazırlanmıştır: katıl, bağlan ve güçlen:

K

Katıl, gençlerin demokratik katılımını güçlendirmenin ve gençler için daha kapsayıcı bir sistemi oluşturmanın yollarını, yenilikçi yollar da dâhil olmak üzere, bulmakla ilgilidir.

B

Bağlan, gençlerin AB'nin işbirliği, değişim, kültürel ve sivil eylemleri içeren ilgili eylemlerine aktif olarak katılmaları için fırsatlar yaratmaya yöneliktir.

G

Güçlendir, gençlerin çalışmalarını desteklemek, gençleri kapasitelerini geliştirmeye teşvik etmek, onlara özgüvenlerini geliştirmeleri için güvenli bir alan sağlamak ve onlara eğitim fırsatları vermekle ilgilidir.⁷

⁷ AB Gençlik Stratejisi 2019-2027 tam metnine ulaşmak için: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=EN)

GENÇLİK VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

BM Üye Devletleri, dünya barışını güçlendirmek, herkes için sürdürülebilir bir çevre yaratmak ve dünya çapında yoksulluğu azaltmak amacıyla 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Küresel Gündemi'ni kabul etti. Gündem altında belirtilen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA), BM'nin dünya vizyonunu ortaya koymaktadır. SKA'lar ayırıcılığın farklı katmanları arasındaki bağlantıları tanımlar ve 'kimseyi geride bırakmama' arzusuyla gençler de dahil olmak üzere marjinal grupları içermeyi amaçlar. Belirlenen hedeflere ulaşmak için katılımcı bir yaklaşımdan oluşan Küresel Gündem, gençleri değişimin özneleri olarak kabul eder. Amaçların hiçbiri doğrudan gençliğe ayrılmamış olmasına rağmen hemen hemen hepsi genç insanları etkiler ve belirlenen amaçların hedefleri açıkça gençlere atıfta bulunmaktadır. Örneğin, 8. Amaç altında yer alan Hedef 8.6, genç işsizliğinin 2030 yılına kadar azaltılması gerektiğini açıkça belirtmektedir. 4. Amaç altında yer alan Hedef 4.5, her düzeyde eğitime eşit biçimde erişim sağlanması ihtiyacını vurgulamaktadır. 6 farklı SKA altında gençliğe özel 20 hedef bulunmaktadır: 2. Amaç (açlığa son), 4. Amaç (eğitim), 5. Amaç (toplumsal cinsiyet eşitliği), 8. Amaç (insana yakışır iş), 10. Amaç (eşitsizlik) ve 13. Amaç (iklim değişikliği).⁸

⁸ Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve gençler hakkında daha fazla bilgi için lütfen bakınız: Sunyoung Hwang ve Jiwon Kim, 'BM ve SKA'lar: Gençlik için El Kitabı', (2017) BM ESCAP Doğu ve Kuzey-Doğu Asya (ENE) Ofisi.

KESİŞİMSSELLİK VE GENÇLİK

Gençler, cinsiyetleri, etnik kökenleri, ırkları, yetenekleri/engellilikleri, vatandaşlık durumları, sınıfları vb. temelinde birden fazla ayrımcılığa maruz kalabilirler. Bu ayrımcı uygulamalar, gençlerin ötekileştirilmelerine ve haklara erişimlerinin sınırlandırılmasına yol açabilir. Ötekileştirilmiş gençlerin düşük gelirli ailelerden gelmeleri, göçmen geçmişe sahip olmaları veya kırsal alanlardan gelmeleri yüksek bir olasılıktır. Ayrıca cinsel yönelimleri, cinsiyet kimlikleri, cinsiyetleri veya engellilik durumları nedeniyle de ötekileştirilebilirler. Eşitlik çabaları içinde gençlik çeşitliliğinin dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi gerekir. Kesişimsel yaklaşımla yapılacak bu değerlendirmede farklı gençlik gruplarının karşılaştığı özel zorlukları belirleme kapasitesi de gereklidir. Kesişimsellik, “kimliğin ve sosyal sistemlerin çoklu boyutlarını birbirleriyle kesiştikleri ve diğer değişkenlerin yanı sıra ırkçılık, cinsiyetçilik, heteroseksizm, yaş ve sınıf ayrımcılığı gibi eşitsizliklerle ilişkili oldukları için ele alan bir paradigma anlamına gelir. Kesişimsellik, birlikte inşa edilmiş bir dizi sosyal kimlik içinde (örneğin, Siyahi/Afrikalı Amerikalı/Siyahi Amerikalı, gey, yaşlı yetişkin, erkek) benliğin konumu etrafında örgütlenir ve çeşitli baskı biçimlerini tanımlamanın, bunlara meydan okumanın ve direnmenin yollarını önerir.”⁹

Gençliğin başarılı bir şekilde ana akımlaştırılması kimliğin farklı katmanlarını ve zorluklarını göz önünde bulundurmaya gerektirir. Örneğin, genç erkeklerin ve genç kadınların asla aynı zorluklardan geçtiğini düşünmemeliyiz. Benzerlikler olsa da, cinsiyetlerinden dolayı her zaman farklılıklar olduğunu unutmayın. Ana akımlaştırmanın farklı alanlarını anlamak için lütfen Sivil Alan projesi tarafından yayınlanan diğer ana akımlaştırma kılavuzlarına bakınız.

⁹ Amerika Psikoloji Derneği (American Psychological Association), 'Çok kültürlü Rehberler: Bağlam, Kimlik ve Kesişimselle Ekolojik bir Yaklaşım (An Ecological Approach to Context, Identity, and Intersectionality)' (2017) < <https://www.apa.org/about/policy/multicultural-guidelines.pdf> > erişim tarihi 6 Eylül 2021.

STO'NÜZDE GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASINA YÖNELİK ÖNLEMLER

Aşağıdaki önlemler, örgütünüzde gençliğin ana akımlaştırmasına yönelik pratik öneriler sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Burada yer verilen önlemler nihai bir öneriler listesi değildir. Tam aksine, bu önlemler STÖ'lerin, gençlik ana akımlaştırmasıyla ilgili politikaları uygulamaya başlamaları açısından sadece bir başlangıç noktasıdır. Bu önlemlerin STÖ'lerden alınacak geri bildirimler temelinde zaman içinde geliştirilmesi beklenmektedir.

ÖNLEM 1

POLİTİKA BELGELERİNDE GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI

Gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasına olan bağlılığınızı göstermek için bir gençlik politikası belgesi ve ana akımlaştırma stratejisi geliştirin. Politika belgesi, örgütünüz hakkında bilgi vermeli, gençlik ana akımlaştırmasının sizin için önemine ve ana akımlaştırmada odaklanmanız gereken temel alanların hangileri olduğuna dair bilgi içermelidir. Öte yandan, strateji belgesi, gençlik ana akımlaştırması için örgütünüzün belirlediği temel hedef(ler)i ve bunlara ulaşmak için atacağınız pratik adımları içermelidir.

Yukarıda belirtilen belgeler, örgütünüzde bulunan gençlerden alacağınız veri ve bilgilere dayanmalıdır.

GENÇLİK ANALİZLERİ

- Öncelikle örgütünüzdeki gençleri net bir şekilde tanımlayın, hangi yaş aralığını genç olarak kabul ettiğinizi belirleyin ve verilerinizi en azından cinsiyet, yaş ve yaşadıkları yere göre ayırıştırın. Örgütünüzdeki gençlerin listesini hazırladıktan sonra, onlara ulaşarak karşılaştıkları zorlukları ve ihtiyaçlarını anlamaya çalışın.
- Örgütünüzdeki gençlere yönelik bu ana akımlaştırma kılavuzunda açıklanan konularda basit bir anket hazırlayın. Bu soru listesi, gençlerin aktif katılımı, gençler ile yetişkinler arasındaki işbirliği, gençlere ulaşmaya yönelik dijital araçlar ve proje hazırlama ve proje yönetimine gençlerin katılımına ilişkin sorular içermeli. Ayrıca, örgütünüzün faaliyetlerinin yeteneklerini geliştirebilecekleri veya bilgilerini artırabilecekleri imkanı kendilerine yaratıp yaratmadığına dair düşüncelerini de sorabilirsiniz. Bu aşamada, ihtiyaç duyarsanız, gençlik örgütlerinden, genç aktivistlerden ve gençlik uzmanlarından yardım alabilirsiniz. Uzmanların ve aktivistlerin soruların hazırlanmasında da size yardımcı olabileceğini unutmayın.
- Yüz yüze veya çevrimiçi danışma toplantıları düzenleyin ya da çevrimiçi anketler gibi kullanımı kolay teknolojik araçlardan yararlanın.
- Erişilebilirlik sorunları yaşayan gençlerin ihtiyaçlarının karşılandığından emin olun.

- İnternete erişimi sınırlı olan gençler için yüz yüze görüşme veya fiziksel toplantılar gibi geleneksel yöntemleri kullanarak gençlerin fikirlerini alın.
- Ötekileştirilmiş gençlerin bu süreçte dikkate alınmasını sağlayın. Örgütünüzde kırsal kesimde yaşayan gençler varsa ziyaretler düzenleyin ve gerekirse onlarla yüz yüze görüşün.
- Katılımcılara anonim kalabilme seçeneği sunun. Kişisel bilgilerin verilmesinin zorunlu olmamasını sağlayın. Bu nedenle, bu verileri toplamak için geleneksel yöntemleri kullanmaya karar verseniz dahi, bu bilgileri anonim olarak vermek isteyen gençler için her zaman çevrimiçi bir anket doldurma seçeneği sağlayın.

POLİTİKA BELGESİNİN VE STRATEJİ

BELGESİNİN HAZIRLANMASI:

- Politika belgelerinde, farklı deneyim ve geçmişlere sahip gençlerin ihtiyaç ve endişelerinin eşit şekilde yer bulmasını sağlayın.
- Gençlik politikalarının okuması kolay, açık ve basit olmasını sağlayın. İçeriği açıklamak için infografikler veya özel tasarımlar kullanabilirsiniz.
- Gerekirse, belgeleri hazırlarken gençlik uzmanlarından veya aktivistlerinden yardım alın.
- Politika belgesi ve strateji belgesinin son taslağını hazırladıktan sonra örgütünüzdeki gençlerle iletişim kurun, süreç hakkında onları bilgilendirin, geri bildirimlerini almak için belgeleri onlarla paylaştıktan sonra son haline getirin. Ayrıca, toplantılar düzenleyebilir, politika belgenizin ve strateji planınızın taslak halini sunabilir ve gençlerden sözlü geri bildirim alabilirsiniz.

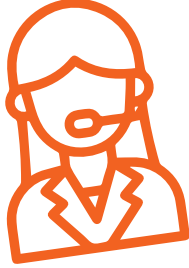
ÖNLEM 2

GENÇLERİN ÖRGÜTE AKTİF KATILIMINI SAĞLAYACAK MEKANİZMALAR

Gençler karar alma organları tarafından alınan kararları sadece uygulayan pozisyonunda değil örgütün karar alma süreçlerinde aktif olmalıdırlar. Gençlerin katılımının başarılı bir şekilde ana akımlaştırılması örgütünüzün karar alma organlarına gençleri mutlaka dahil etmenizi gerektirmektedir. Çoğu genç, STÖ'lerdeki karar alma organlarının bir parçası olma konusunda zorluk yaşamakta ve görüşlerinin yetişkinlerle eşit olarak değerlendirilmediğini düşünmektedirler. Bu nedenle, gençleri karar alma organlarının bir parçası olmaya teşvik edecek ve aynı zamanda, yapacağınız faaliyetler yoluyla onları güçlendirecek, fikir ve katkılarının eşit derecede önemli olduğunu gösterecek kurallar belirlemelisiniz.

- Gençlerin karar alma süreçlerine anlamlı bir katkı sağlayabilmeleri için örgütte yaşanan son gelişmeler hakkında düzenli olarak bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Talep etmeleri durumunda daha fazla bilgi alabilmelidirler. Gençlerin aktif katılımını artırmak amacıyla düzenli bilgi akışı sağlayarak ve diyalog kurarak örgütünüzdeki gençleri güçlendirin.
- Örgütünüzde tabandan yukarıya doğru işleyen bir yapı oluşturmaya çalışın. Örgütün yalnızca yukarıdan aşağıya doğru yönetilmesi durumunda, karar alma süreçlerinde örgütün yalnızca yönetim organlarındaki kişiler söz sahibi olabilir. Daha fazla insanın karar vermede söz sahibi olmasını teşvik edin.
- Örgütünüzün ana çalışma alanı gençlik ise, karar organlarında en az yüzde 50 gençlik kotası uygulamaya çalışın. Örgütünüzün ana çalışma alanı gençlik değil de başka konular ise ancak gençlik katılımını örgüt içinde ana akımlaştırmayı hedefliyorsa, gençlik kotası en az yüzde 30 olarak düşünülebilir.

- Gençler, sindirilme veya aşağılanma korkusu olmadan endişelerini veya fikirlerini özgürce ifade etmelidir. Bazı kültürler gençlerin kendilerini açıkça ifade etme haklarını sınırlayabilir ve gençlerin görüşleri yetişkinlerin görüşleriyle kabul edilmeyebilir. Gençler toplantılarda aktif değilse ve fikirlerini özgürce ifade etmekten çekiniyorlarsa, toplantılarınızda uyguladığınız kuralları gözden geçirin. Pratik adımlar atabilir, gençlere daha fazla konuşma alanı yaratmak için her kişinin konuşma hakkına zaman sınırlaması getirebilirsiniz.

- Konferans veya panel oturumları düzenlerken, gençlerin konuşmacı, moderatör veya etkinliğin önde gelen organizatörlerinden biri olmalarını sağlayın. Gençleri sadece dinleyici olarak davet etmeyin. Çeşitli konularda sahip oldukları deneyim ve bilgileri öğrenmek istediğinizi gençlere gösterin.

- Daha fazla gence ulaşmak ve onları örgütünüzün bir parçası olmaya davet etmek için, gençlerin çoğunlukla bulunduğu yerleri (okullar, üniversiteler, parklar, kafeler vb.) belirleyin ve orada toplantılar düzenleyin, gençlere neler sunabileceğinizi ve katkılarının neden önemli olduğunu anlatın.

- Gençlerin ilgisini çekecek, basit ve anlaşılır şekilde yazılmış iletişim materyalleri hazırlayın ve bu tür yerlerde dağıtın. Ayrıca, 7. Önlem altında da belirtildiği şekilde, çevrimiçi materyaller hazırlayın ve sosyal medya kanalları aracılığıyla paylaşın.

- Etkinliklerinize her zaman aynı genç grubunu davet etmekten kaçının. Farklı geçmiş ve deneyimlere sahip gençlere ulaştığınızdan emin olun. Kimsenin cinsiyeti, cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği, etnik kökeni, engeli, konumu veya yaşı nedeniyle dışlanmadığından emin olun.

ÖNLEM 3

GENÇ-YETİŞKİN ORTAKLIĞI

Örgütünüzde güçlü bir genç-yetişkin ortaklığının kurulmuş olması, tüm üyelerin görüşlerine eşit derecede saygı duyulmasını, faaliyet planlaması ve uygulaması boyunca gençlerin bakış açısının yansıtılmasını sağlayacaktır.

Örgütünüzün farklı düzeylerinde güçlü bir genç-yetişkin ortaklığının yerleşmesini sağlayın. Geleneksel olarak çoğu kültürde genç-yetişkin ortaklıklarını yönlendiren yetişkinlerdir ve en çok yetişkinlerin fikirlerine değer verilir. Geleneksel yolları izlememeye özen gösterin, karşılıklı saygı ve güvene dayalı etik bir genç-yetişkin ortaklığı kurun.

Gençlerin ve yetişkinlerin profesyonel ortamlarda birlikte çalışmasını ve fikirlerine eşit değer verilmesini sağlayın. Geleneksel olarak, yetişkinler daha fazla saygı görür ve en çok onların fikirlerine değer verilir. Gençlerle eşit bir ilişki sürdürme sorumluluğunun çoğunlukla yetişkinlere ait olduğunu unutmayın. Yetişkinler, gençlere tam saygı duyduklarını ve herkesin fikrine eşit davrandıklarını göstermelidirler.

Örgütünüzdeki genç-yetişkin ortaklıklarını düzenli olarak izleyin. Bu ilişkiyi sürdürmede herhangi bir zorluk fark ederseniz, örgütünüzün yetişkin üyeleriyle farklı anketler yapın ve bu zorluklarla ön yargı taşımaksızın yüzleşmeye çalışın.

ÖNLEM 4

GENÇLERİN GÜVENLİĞİ

Gençlerin örgütünüzle aktif bağlantı kurmaları için güvenli bir alan yaratın. Bazı gençlerin topluluk önünde konuşma ve fikirlerini ifade etme konusunda kendini yeterince güvende hissetmeyebileceğini, fiziksel veya psikolojik güvenlikleriyle ilgili endişeler taşıyabileceğini göz önünde bulundurun. Herkes güvenli bir ortamda çalışmayı ve örgütüne korku duymadan katılmayı hak eder. STÖ'ler bu tür alanlar yaratmaktan ve STÖ'deki herkesin kendini güvende hissetmesini sağlamaktan sorumludur.

1 { Aktiviteleriniz veya toplantılarınız için bir mekân seçerken, farklı yaş grupları için güvenli ve uygun olduğundan emin olun.

2 { Herhangi bir fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddetten kaçınmak için şiddet kullanan kişileri sorumlu tutacak farkındalık artırıcı ve katı kurallar koyun.

3 { Şiddet vakalarıyla başa çıkmak için mekanizmalar oluşturun. Oluşturulacak mekanizma şeffaf olmalı ve bu tür vakaları araştırma ve çözüm bulma konusunda etik kurallar çerçevesinde çalışmalıdır. Ayrıca, vakaları ele alırken toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini ve eşit olmayan cinsiyetçi güç ilişkilerini dikkate almayı unutmayın.

4 { Etkinliklerinizden ve toplantılarınızdan herhangi bir fotoğraf veya kayıt almadan önce, tüm katılımcıların bu konuda hemfikir olduğundan emin olun. Bazı katılımcılar, kendilerini grup içinde buna açıkça itiraz edecek kadar güvende hissetmeyebilir. Bu kişilerin endişelerini belirleyeceğiniz bir irtibat kişisi aracılığıyla iletmelerinin yollarını bulun.

5 { Katılımcılardan herhangi bir veri talep etmeniz durumunda, onlara verinin neden gerekli olduğunu ve örgütünüzün veriyi nasıl kullanacağını açık bir şekilde açıklayın. Kişisel verilerin kullanımı için her zaman bilgilendirin ve onaylarını alın.

ÖNLEM 5

GENÇLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ

Gençlerin güçlendirilmesi, gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasında önemli bir bileşendir. Gençlerin aktif olarak katılabilmeleri, angaje olmaları, üretmeleri ve görüşlerini ifade edebilmeleri için gereksinimleri vardır.

- İlk olarak, örgütünüzdeki gençlerin ihtiyaçlarını tespit edin. Hangi alanlarda kendilerini geliştirmek istediklerini sorun, beceri ve yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olacak fırsatlar sağlayın.
- Düzenli aralıklarla kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlemeye çalışın ve katılımcıların etkinliğin içeriğini geliştirmeye yönelik geri bildirimlerini gerekirse her etkinlikten sonra alın.
- Gençleri sahip oldukları haklar konusunda eğitin ve talep edilmesi durumunda daha fazla bilgi vermeye hazır olun.
- Personelinizi gençlerin güçlendirilmesi ve gençlik ana akımlaştırması konularında eğitin.
- Düzenli toplantılar yaparak veya sosyal medya hesapları ve e-posta aracılığıyla paylaşılacak bültenler hazırlayarak gençleri STÖ'nüzdeki faaliyetler hakkında periyodik olarak bilgilendirin.
- Gerekirse, ötekileştirilmiş gençlere yönelik ayrı tematik eğitimler düzenleyebilirsiniz. Sahip oldukları yasal haklar ile STÖ'deki hak ve sorumlulukları konusunda eğitim düzenlemek faydalı olabilir.
- Ayrıca, özellikle genç kadınların, LGBTİ+'ların ve kendilerini ikili cinsiyet sisteminin dışında tanımlayan kişilerin örgütünüzle aktif olarak ilişki kurmasını engelleyen erkeklik, toksik erkeklik davranışları ve ayrımcılık gibi konularda eğitim veya paneller düzenleyebilirsiniz.
- Gençleri yerel veya uluslararası etkinliklerde örgütünüzü temsil etmeye teşvik edin.
- Gençlere yurtdışındaki eğitimlere, konferanslara veya panel tartışmalarına katılma fırsatları sağlayın.
- Yerelde veya uluslararası seviyede ağlarını ve bağlantılarını geliştirmeleri için onları teşvik edin.

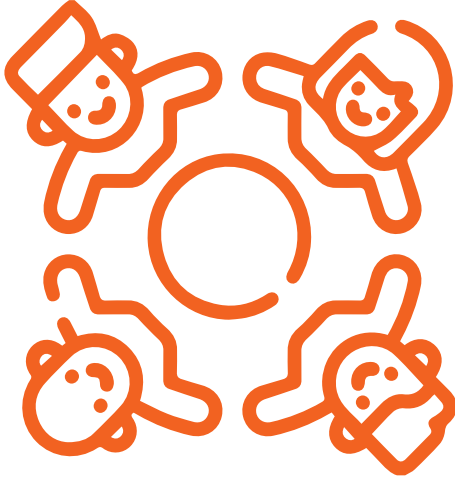

ÖNLEM 6

GENÇLİK ÖRGÜTLERİYLE İŞBİRLİĞİ

Gençlik örgütleri, gençlerin dahil edilmesi ve güçlendirilmesi konusunda uzmanlığa ve deneyime sahiptir. Gençlik örgütleriyle sağlam ilişkiler sürdürmeniz, gençlik gündemi hakkında daha fazla bilgi edinmenizi sağlayacak ve sahip oldukları uzmanlıklar örgütünüzde gençlik ana akımlaştırmasına yardımcı olacaktır. Bu tür işbirliklerinin örgüt olarak gündeminizi başkalarına anlatabilmenizi mümkün kılmak ve destek alabilmek gibi karşılıklı fayda sağladığını unutmayın.

- Özellikle gençlik alanında çalışan örgütlerle ortaklıklar kurun.
- Gençlik örgütleriyle düzenli olarak görüşün, faaliyetleri hakkında bilgi edinin, sorunlarını dinleyin ve taleplerini anlayın.
- Gençlik örgütlerinin gündemini takip edin, toplantı, dilekçe, protesto, kampanya vb. eylemlerine destek olun. Savundukları davayı kabul ettiğinizi ve onları desteklediğinizi gösterin.
- Örgüt üyelerinizi gençlik gündemini düzenli olarak takip etmeye teşvik edin.
- Kovid-19 pandemisi gibi gençler üzerinde olumsuz etkisi olan krizlere özel önem verin. Gençlik örgütlerinin ihtiyaçlarını dinleyin ve elinizden geldiğince onları desteklemeye çalışın.
- Mümkün olan durumlarda gençlik örgütleriyle birlikte ortak faaliyetler düzenleyin.

ÖNLEM 7

GENÇLERE ULAŞMAK İÇİN DİJİTAL ARAÇLAR

Gençler dijital araçları çok sık kullanıyor ve özellikle farklı sosyal medya kanalları, örgütünüzün genç destekçilerine ulaşmak için mükemmel araçlardır. Dijital araçlar, farkındalığı artırmak, gençlere örgütünüz hakkında düzenli bilgi vermek ve savunuculuk faaliyetlerinizde destek istemek için kullanılabilir.

- 1 { Gençlere ulaşmak için Instagram, Facebook, TikTok, Twitter gibi çeşitli sosyal medya kanallarını kullanın.
- 2 { STÖ bünyesindeki faaliyetlerinizle ilgili kısa videolar, infografikler, animasyonlar veya basit görseller hazırlayın ve sosyal medya kanallarınızdan düzenli olarak paylaşın.
- 3 { Sosyal medya içeriğinizi ve diğer iletişim materyallerinizi farklı dillerde hazırlayın.
- 4 { 12 Ağustos Uluslararası Gençlik Günü gibi özel günlerde gençlerin katılımı ve gençlerin güçlendirilmesi ile ilgili mesajlar paylaşın.
- 5 { Sosyal medya kanallarınızdan gençlerle etkileşim kurun ve dijital aktivizm yöntemlerini öğrenin. Gençlerin desteğiyle iletişim araçlarına olan yaklaşımınızı değiştirin, onların kullandıkları araçları anlamaya çalışın ve bunları iletişim stratejilerinize dahil edin. Bu konudaki görüşlerini atmak için anketler yapabilir veya araştırmalar paylaşabilirsiniz.

ÖNLEM 8

GENÇLERLE İLGİLİ PERİYODİK ETKİNLİKLER DÜZENLEYİN

Gençlerle ilgili periyodik etkinlikler, gençlerin, gönüllülerin veya personelin gençlerin katılımının ana akımlaştırılması konusundaki kapasitesini geliştirmek için önemlidir. Etkinlikler, aynı zamanda, farklı insanları bir araya getirmek, onlarla diyalog kurma ortamı sağlamak ve örgütünüzle olan ilişkilerini güçlendirmek için mükemmel araçlardır.

- Örgütünüzün gençlerin katılımının ana akımlaştırılması konusundaki bilinç seviyesini artırmak için film gösterimleri, paneller veya eğitimler gibi periyodik etkinlikler düzenleyin.
- Bu tür etkinlikleri düzenlerken, gerekirse gençlik örgütleriyle işbirliği yapın.
- Her etkinlikten sonra, katılımcılardan anonim olarak etkinliklerinizin içeriğini geliştirmek için fikirlerini ve geri bildirimlerini alın. Geri bildirim formunda katılımcının yaş aralığını sormayı unutmayın. Ayrıca, seçilen mekân, sunulan yemek veya etkinlik sırasında yapılan tartışmalara dair kendilerini rahat hissedip hissetmediklerini sorun. Düşünce ve duygularını ifade etmeleri için onlara yeterli alan sağlamak adına en az birkaç açık uçlu soru sormaya çalışın.
- Gençler arasındaki farklı grupları unutmayın. Örneğin bazı etkinlikler kırsal kesimden gelen gençler veya engelli gençlerin ilgi alanlarında olabilir.
- Bu tür etkinlikleri örgütünüzdeki gençlerle birlikte düzenleyin. Gençlerin görüşleri planlama aşamasında alınmalı ve organizasyon ekibinde gençler önde gelen roller üstlenebilir.
- Dil konusu örgütünüzdeki bazı gençlerin faaliyetlerinize aktif olarak katılmalarının önünde önemli bir engel olabilir. Her etkinliği planlarken çeviri ihtiyaçlarını göz önünde bulundurun ve çeviri hizmeti sunulmasını sağlayın.

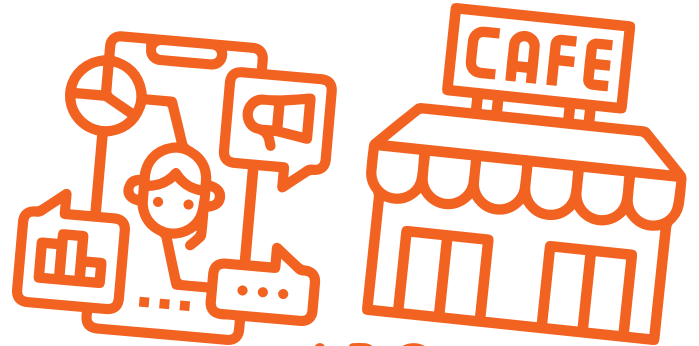

ÖNLEM 9

PROJE HAZIRLAMA VE UYGULAMASINDA GENÇLERİN KATILIMI

**Proje hazırlama ve uygulamasının tüm aşamalarında gençlerin karşılaştığı zorluklar ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun yapılması, sorunlarının ele alın-
dığını ve örgütünüzün gençlerin taleplerini duyduğunu gösterecektir.**

- Projenizin hedeflerini, gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasını göz önünde bulundurarak belirleyin. Projenin hedefine başarılı bir şekilde ulaşmasının gençlerin katılımına katkı sağlayıp sağlamayacağını veya gençleri ilgilendiren özel bir konuyu ele alıp almayacağını tartışın.
- Gençleri proje geliştirme aşamasına dahil edin, ihtiyaçlarını sorun ve taleplerini öğrenin.
- Proje faaliyetlerinizin uygulanması sırasında işaret dili çevirisi veya diğer dillerde çeviri dahil olmak üzere, gençlerin farklı ihtiyaçlarını göz önünde bulundurun.
- Faaliyetlerinizi genç dostu mekanlarda gerçekleştirin.
- Projeyi uygularken derlediğiniz verileri en azından toplumsal cinsiyet, yaş, bölge ve yetenek/ engellik temelinde ayrıştırın. Gençlerin projeye katılımını anlamak için elinizdeki verileri düzenli aralıklarla gözden geçirin. Gençlerin projeye katılımı düşükse, örgütünüz bünyesindeki gençlere, nasıl daha fazla genç katılım sağlanacağı konusundaki düşüncelerini sorun. Ayrıca, yukarıda belirtilen tüm önlemleri göz önünde bulundurarak proje uygulamanızı ve örgüt faaliyetlerinizi gözden geçirin.

ABC

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI KONTROL LİSTESİ

Aşağıdaki kontrol listesi, kılavuzda detaylıca anlatılmış olan önlemlere yönelik uygunluk maddelerini içermektedir. Kontrol listesi, her bir maddeyi örgütünüzde uygulayıp uygulamadığınızı değerlendirme olanağı sağlamaktadır. Hiç uygulanmayan maddeler için ise kontrol listesinin ilgili satırını boş bırakmanız beklenmektedir. Bununla birlikte, örgütünüz listedeki maddelere uygunluk sağlıyorsa, kontrol listesinde ilgili maddenin kısmen veya tam olarak uygulanıp uygulanmadığını işaretleyebilirsiniz.

Bir örgüt için gençlerin katılımının kapsamlı biçimde ana akımlaştırılmasının uzun vadedeki nihai hedefi, listede yer alan tüm maddelerin tam olarak uygulanmasını sağlamaktır. Ancak bunu gerçekleştirmek vakit, bilgi birikimi ve uzmanlık gibi kaynaklar gerektirir ve dolayısıyla bu süreç her bir örgüte özel olacak biçimde şekillendirilmelidir. Bu nedenle, bu kontrol listesini öncelikli olarak STÖ'nüzün gençlerin katılımının ana akımlaştırılması açısından ne noktada olduğunu değerlendirmek için kullanmanızı tavsiye ederiz. Bu ilk değerlendirmeyi takiben ve kaynaklarınız çerçevesinde, (kontrol listesinin 1. önleminde tavsiye edildiği üzere) örgütünüz bünyesinde gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasını geliştirmek için hedeflerinizi belirleyeceğiniz bir strateji planı geliştirebilirsiniz.

GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASINA YÖNELİK ÖNLEMLER

ÖNLEM 1: POLİTİKA BELGELERİNDE GENÇLİĞİN ANA AKIMLAŞTIRILMASI	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
1. Örgütünüzdeki gençler net bir şekilde tanımlanmış ve yaş sınırları belirlenmiştir.		
2. Örgütünüzdeki genç üyelere ilişkin veriler en azından cinsiyet, yaş ve bölge temelinde ayrıştırılmıştır.		
3. Gençlere yönelik analizlerde kullanılacak soru listesi, ana akımlaştırma kılavuzunun 1. önleminde belirtilen noktalar dikkate alınarak hazırlanmıştır.		
4. Gençlik analizleri, yüz yüze veya çevrimiçi ortamda istişare toplantıları düzenleyerek ya da çevrimiçi anketler gibi kullanımı kolay teknolojik araçlardan yararlanılarak yapılmaktadır.		
5. İstişare sürecinde gençlerin erişilebilirlik ihtiyaçları ve özel hayatın gizliliği hakkı (gerekmesi durumunda) dikkate alınmaktadır.		
6. Örgütünüzün gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasına verdiği önemi gösteren politika belgesi, okuması kolay, açık ve basit bir dille yazılmış, kabul edilmiş ve uygulanmaktadır.		
7. Örgütünüzde gençlerin katılımının ana akımlaştırılmasına yönelik temel hedeflerinizi ve pratik adımları içeren strateji belgesi, okuması kolay, açık ve basit bir dille yazılmış, kabul edilmiş ve uygulanmaktadır.		

ÖNLEM 2: GENÇLERİN ÖRGÜTE AKTİF KATILIMINI SAĞLAYACAK MEKANİZMALAR	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
8. Gençlerle düzenli bilgi alışverişinin yapılmasını sağlayacak araçlar ve bilgi kanalları vardır.		
9. Gençlerin karar alma organlarına katılımını teşvik etmeye yönelik politika belgeleri hazırlanmış veya bu konuda etkinlikler/ eğitimler uygulanmaktadır.		
10. Karar alma organlarında en az yüzde 30'luk bir genç kotası mevcuttur. (ana çalışma alanı gençlik olan örgütlerde bu oran %50 olmalıdır)		
11. Gençlerin panellere, konferanslara vb. sadece dinleyici olarak değil, aynı zamanda konuşmacı veya moderatör olarak aktif şekilde katılımlarını sağlayacak önlemler mevcuttur.		
12. Farklı geçmiş ve deneyimlere sahip gençlere düzenli olarak ulaşıyor ve onları örgütümüze davet ediyoruz.		
ÖNLEM 3: GENÇ-YETİŞKİN ORTAKLIĞI	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
13. Genç-yetişkin ortaklıkları çeşitli düzeylerde teşvik edilmektedir.		
14. Örgüt bünyesindeki yetişkin üyeler ve personel, gençlerle işbirliği ve onlara karşı tutumları açısından düzenli olarak izlenmektedir.		
15. Yetişkin üyelerin veya personelin herhangi bir önyargı taşıyıp taşımadığını anlamak/belirlemek amacıyla periyodik olarak anketler yapılmaktadır.		
ÖNLEM 4: GENÇLERİN GÜVENLİĞİ	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
16. Aktiviteler veya toplantılar için seçilen mekanların, farklı yaş grupları için güvenli ve uygun olduğuna dikkat edilir.		
17. Şiddete karşı mücadele etmek ve şiddet kullanan kişileri eylemlerinden sorumlu tutmak amacıyla açık kurallar belirlenmiştir.		
18. Şiddet ve kötü muamele vakalarının soruşturulması için şeffaf ve etik mekanizmalar oluşturulmuştur.		
19. Bütün etkinliklerde ve toplantılarda bir fotoğraf veya kayıt almadan önce katılımcıların bilgilendirilmiş onamları (rıızaları) alınır.		
20. Kişisel verileri örgüt adına kayıt altına almadan önce katılımcılar bilgilendirilir ve onayları alınır.		

ÖNLEM 5: GENÇLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
21. Örgütünüzdeki gençlerin ihtiyaçlarını tespit için düzenli anketler yapılmaktadır.		
22. Gençlere yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri düzenli olarak uygulanmaktadır.		
23. Personel, gençlerin güçlendirilmesi ve gençlerin katılımının ana akımlaştırılması konularında eğitilmiştir.		
24. Ötekileştirilmiş gençlere yönelik tematik eğitimler düzenlenmektedir.		
25. Gençlerin etkinliklerde örgütünüzü temsil etmesini sağlayacak önlemler mevcuttur.		
ÖNLEM 6: GENÇLİK ÖRGÜTLERİYLE İŞBİRLİĞİ	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
26. Gençlerin karşılaştıkları zorlukları dinlemek ve taleplerini anlamak için gençlik örgütleriyle, yılda en az iki kez toplantılar yapılmaktadır.		
27. Gençlerle yılda en az bir etkinlik düzenlenmektedir.		
28. STÖ bünyesinde gençlik gündemini düzenli olarak takip etmek ve işbirliği yollarını aramak üzere en az bir kişi görevlendirilmiştir.		
ÖNLEM 7: GENÇLERE ULAŞMAK İÇİN DİJİTAL ARAÇLAR	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
29. Gençlere ulaşmak için çeşitli sosyal medya kanalları kullanılmaktadır.		
30. Sosyal medya gönderilerinin içeriği basit ve anlaşılır bir dille hazırlanmakta ve kısa videolar, animasyonlar veya infografikler gibi görsellerle oluşturulmaktadır.		
31. Örgütün iletişim stratejisi, gençleri cezbedecek dijital aktivizm yöntemleri göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur.		

ÖNLEM 8: GENÇLERLE İLGİLİ PERİYODİK ETKİNLİKLERİN DÜZENLENMESİ	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
32. Gençlerin katılımının ana akımlaştırılması konusunda farkındalığı artırmak amacıyla gençlik örgütleriyle işbirliği içinde periyodik etkinlikler düzenlenmektedir.		
33. Her etkinlikten sonra, katılımcılardan geri bildirim formlarının doldurulması yoluyla geri bildirimler alınmaktadır. Geri bildirimler anonim olarak alınmakta, ancak en azından yaş ve toplumsal cinsiyet bilgileri toplanmaktadır.		
34. Etkinliklerde gençlerin tercüme/çeviri ihtiyaçları dikkate alınmaktadır.		
ÖNLEM 9: PROJE HAZIRLAMA VE UYGULAMADA GENÇLİK	KISMEN UYGULANIYOR	TAM OLARAK UYGULANIYOR
35. Gençlerin projenin geliştirilme aşamasından başlamak üzere her seviyede katılımlarını sağlamaya yönelik önlemler uygulanmaktadır.		
36. Proje geliştirme ve uygulama sürecinde gençlerin farklı ihtiyaçları göz önünde bulundurulmaktadır.		
37. Örgütümüz tarafından toplanan tüm veriler en azından toplumsal cinsiyet, yaş, bölge ve yetenek/engellilik durumuna göre ayrıştırılmıştır.		

KAYNAKLAR

› Amerika Psikoloji Derneği (American Psychological Association), 'Çok kültürlü Rehberler: Bağlam, Kimlik ve Kesişimselliğe Ekolojik bir Yaklaşım (An Ecological Approach to Context, Identity, and Intersectionality)' (2017) < <https://www.apa.org/about/policy/multicultural-guidelines.pdf> >

› İngiliz Milletler Topluluğu Genel Sekreterliği (Commonwealth Secretariat), Kalkınma Planlamasında Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması: Genç Yaşamları Dönüştürmek (Youth Mainstreaming in Development Planning: Transforming Young Lives, (2017)<https://thecommonwealth.org/sites/default/files/events/documents/P15371_YTH_Youth_Mainstreaming_Short_Guide.pdf>

› İngiliz Milletler Topluluğu Genel Sekreterliği (Commonwealth Secretariat), Kalkınma Planlamasında Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması: Genç Yaşamları Dönüştürmek (Youth Mainstreaming in Development Planning: Transforming Young Lives, (2017)<https://thecommonwealth.org/sites/default/files/events/documents/P15371_YTH_Youth_Mainstreaming_Short_Guide.pdf>

› Eurofound, 'COVID-19'un AB'deki Gençler Üzerindeki Etkisi' (2021) https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20036en.pdf >

› Hess L. ve Stosic M., 'Gençlerle ve Gençler için Çalışmak: Gençlerin Katılımının Ana Akımlaştırılması', (Working with and for Youth: Guidelines for Youth Mainstreaming) (2021) AGİT'in Sırbistan Misyonu

› Hwang S. ve Kim J., BM ve SKA'lar: Gençlik için EL Kitabı (UN and SGDS: A Handbook for Youth), (2017) Birleşmiş Milletler ESCAP

KAYNAKLAR

- › Doğu ve Kuzey-Doğu Asya (ENEA) Ofisi
Avrupa Birliği Gençlik Stratejisi 2019-2027, 2018/C 456/01 (2018)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=EN) >
- › BM Çocuk Hakları Sözleşmesi 1989,
- › BM Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü Dünya Gençlik Eylem Programının Uygulanmasına Yönelik Rehber, (2006) Birleşmiş Milletler Yayınları (UN Department of Economic and Social Affairs, Guide to the Implementation of the World Programme of Action for Youth, (2006) United Nations Publications)
- › Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü, Gençlik ve Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi, <<https://www.un.org/development/desa/youth/world-youth-report/wyr2018.html> (UN Department of Economic and Social Affairs, Youth and the 2030 Agenda for Sustainable Development)
- › Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü, Gençlik ve Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi, <<https://www.un.org/development/desa/youth/world-youth-report/wyr2018.html> > (UN Department of Economic and Social Affairs, Youth and the 2030 Agenda for Sustainable Development)

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

sivil civic Χώρας
alanspace Πολιτών